

Uzgodnione procedury - usługa audytora rzadko wykorzystywana

Uzgodnione procedury nie są badaniem ani przeglądem sprawozdania finansowego. Pozwalają skoncentrować się na wyselekcjonowanej przez zlecającą firmę kwestii, którą chce ona sprawdzić, korzystając z wiedzy i doświadczenia audytora.

Wszyscy jesteśmy przyzwyczajeni do tego, że biegły rewident bada lub przegląda sprawozdania finansowe. Zdarza się też, że jest współtwórcą sprawozdania. Jednak w mojej praktyce nie zauważyłam zbyt częstego wykorzystywania innej usługi świadczonej przez biegłych rewidentów, czyli uzgodnionych procedur.

Usługa ta została określona w Międzynarodowym Standardzie Usług Pokrewnych nr 4400 jako „Uzgodnione procedury dotyczące informacji finansowych”. Jest więc sformalizowana pod względem wymogów wobec biegłego rewidenta, sposobu jej uzgodnienia oraz przekazania efektów pracy biegłego.

Konkretny zakres

Usługa dotycząca uzgodnionych procedur nie jest badaniem czy przeglądem, tym samym raport z tej usługi nie zawiera żadnego zapewnienia. Ze względu na to, że raport odnosi się do konkretnych pozycji sprawozdania lub konkretnych czynności, przedstawia informacje dotyczące wyłącznie tych kwestii. Dlatego niezmiernie ważnym elementem całego procesu jest dokładne uzgodnienie celu wykonania usługi oraz jej zakresu, tak aby obie strony jednakowo rozumiały co wchodzi w zakres usługi. Zaangażowanie zarówno zlecającego, jak i biegłego rewidenta na pierwszym etapie pracy jest tutaj dużo większe, niż przy standardowym badaniu sprawozdania finansowego. Uzgodnione procedury są bowiem zawsze zindywidualizowane, wykonywane ze względu na konkretne potrzeby zleceniodawcy i tym samym nie są w pełni powtarzalne. W przypadku uzgodnionych procedur nie jest wymagana umowa ani żadne formalne uchwały. Standard wymaga jedynie wysłania przez biegłego listu intencyjnego (jego wzór jest załącznikiem do standardu).

Przykład

Zleceniem w ramach uzgodnionych procedur może być weryfikacja wybranych procedur w ramach procesu w firmie, tak aby sprawdzić jak działają w nich mechanizmy kontrolne, czy rzeczywiście są one w pełni skuteczne oraz czy pokrywają wszystkie potencjalne ryzyka zauważone przez biegłego. Dzięki tak selektywnemu spojrzeniu możliwe jest pełne skupienie się na określonych czynnościach, a nie na całości procesu.

Przykład

Wykorzystaniem uzgodnionych procedur może być zlecenie biegłemu zweryfikowania, na podstawie kontraktu pomiędzy spółkami, obrotów z podmiotami trzecimi, jakie osiągnęły podmioty zaangażowane w kontrakt. Jest to instrument często wykorzystywany, szczególnie w momencie ustalania rozliczeń między podmiotami, gdy strony nie dochodzą do wspólnych wniosków i gdy istnieją rozbieżności. Biegły rewident, jako niezależna trzecia strona, przekazuje stronom swoje ustalenia, oparte na weryfikacji dokumentów.

Podczas wykonywania uzgodnionych procedur biegły bazuje na dokumentach otrzymanych od klienta oraz posługuje się odpowiednimi technikami, takimi jak:

- zapytania i analiza,
- obserwacja,
- inspekcja,
- uzyskanie potwierdzeń,
- ponowne przeliczenie niektórych wartości,
- porównanie.

Biegły wykonuje te czynności w sposób i w czasie uzgodnionym z klientem, a następnie przekazuje swoje ustalenia w formie raportu.

Wąskie grono odbiorców

Raport jest skierowany do wąskiego grona użytkowników, najczęściej do zlecającego wykonanie usługi. Może się zdarzyć, że będzie kilka stron procesu (jak w drugim podanym przeze mnie przykładzie uzgodnionych procedur), jednak muszą one zostać określone już na etapie uzgadniania zakresu zlecenia. Raport przedstawia konkretne informacje finansowe i niefinansowe, do których zastosowano uzgodnione procedury, określenie celu przeprowadzenia tych procedur oraz szczegółową listę przeprowadzonych działań. Następnie biegły odnosi się do każdej z zastosowanych procedur, w celu przedstawienia swoich spostrzeżeń. Wnioski są w tym przypadku wyciągane przez zleceniodawcę. Raport zawiera także oświadczenie biegłego potwierdzające jego niezależność oraz podkreślające fakt, że nie jest to badanie czy przegląd sprawozdania finansowego. Przykładowy raport z takiego zlecenia stanowi także załącznik do Międzynarodowego Standardu nr 4400.

- **Małgorzata Guzińska-Błońska, [biegły rewident Gdańsk](#), Associate Partner Rödl & Partner**

Źródło: <http://www.rp.pl/Rachunkowosc/308319982-Uzgodnione-procedury---usluga-audytora-rzadko-wykorzystywana.html#ap-3>